

Datum
2026-10-13Diarienummer
Af-2026/0090 1201Ert diarienummer
A2026/00917/ARM

Arbetsmarknadsdepartementet, enheten för
arbetsrätt och arbetsmiljö
Elizabeth Ekenstaf

elizabeth.ekenstaf@regeringskansliet.se

Arbetsförmedlingens remissvar: EU-kommissionens förslag till förordning som ändrar förordning 2019/1149 om den Europeiska arbetsmyndigheten, förordning 2016/589 om Eures samt förordning 1024/2012 om administrativt samarbete

Arbetsförmedlingen lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen välkomnar att förstärkningar gällande arbetsmarknadspolitiken och arbetsförmedling sker på EU-nivå. Arbetsförmedlingen ser positivt på intentionerna med de föreslagna förordningsförändringarna som syftar till att minska administrationen för medlemsstaterna, förenkla informationsutbytet, tydliggöra och förstärka ELA:s mandat samt skapa ökad flexibilitet. Arbetsförmedlingens synpunkter behandlar i huvudsak ändringsförslag om Eures utifrån myndighetens ansvar som nationellt samordningskontor och Euresmedlem. Utöver dessa har Arbetsförmedlingen tydliggjort Arbetsförmedlingens uppdrag kopplat till tredjelandsmedborgare samt arbetsplatsinspektioner med anledning av ändringsförslag i ELA-förordningen.

Arbetsförmedlingen tillstyrker att det fulla ansvaret för Euresportalen föreslås flyttas från ELA till EU-kommissionen. Det är positivt att ESCO:s roll stärks, att förenklingar som syftar till att underlätta nationell arbetsbörda samt användande av uppdaterade versioner av ESCO föreslås. Arbetsförmedlingen anser dock att om EU-kommissionen övertar dagens nationella mappningsansvar till ESCO, behöver förslaget ändras så att medlemsstaterna blir konsulterade och inte enbart informerade.

Datum
2026-10-13Diarienummer
Af-2026/0090 1201

Förenklingar föreslås vad gäller systemet för planering och resultatredovisning av Eures-aktiviteter, vilket tillstyrks. Ett utökat ansvar läggs på den europeiska samordningsgruppen för Eures vad gäller att ta fram mallar och procedurer för planering och resultatredovisning. Samtidigt som det möjliggör ökad flexibilitet, finns en risk att inte tillräcklig hänsyn tas till olika förutsättningar och behov i de länder, däribland Sverige, som har ett Eures-nätverk bestående av en variation av Euresmedlemmar och Eurespartner, jämfört med länder som enbart eller nästan enbart har offentliga arbetsförmedlingar som medlemmar.

Arbetsförmedlingens synpunkter

Arbetsförmedlingens synpunkter på ändringsförslagen presenteras nedan, sorterade enligt förslagets artiklar.

Artikel 1 – Generella synpunkter på ändringsförslag förordning 2019/1149 (ELA)

Tredjelandssmedborgares rättigheter stärks, vilket skulle kunna ge konsekvenser för Arbetsförmedlingens verksamhet. Av det skälet vill Arbetsförmedlingen förtydliga att Arbetsförmedlingens uppdrag vad gäller tredjelandssmedborgare är begränsat till att ge service till tredjelandssmedborgare med rätt att arbeta i Sverige. De har då rätt att registrera sig hos Arbetsförmedlingen. En viktig notering är att alla tredjelandssmedborgare som har rätt att arbeta i Sverige, inte har rätt att ta del av den fria rörligheten inom EU/EES och Schweiz. Vidare är den medborgarstatistik som Arbetsförmedlingen får lämna ut i analytiskt syfte begränsad enligt 7 § AFFS 2021:2 och uppdelad på fyra kategorier: Sverige, övriga Norden, inom EU och utanför EU.

Förslaget innehåller delar som syftar till att stärka samordnade och gemensamma inspektioner via ELA. Arbetsförmedlingen ingår i det myndighetsgemensamma arbetet med att motverka arbetslivskriminalitet tillsammans med andra myndigheter. Arbetsförmedlingen vill förtydliga att Arbetsförmedlingens inspektörers möjligheter att delta vid fysiska kontrollbesök är begränsat till besök hos sådana arbetsgivare som har pågående anställningar med stöd från Arbetsförmedlingen.

Artikel 2 – Detaljerade synpunkter på ändringsförslag förordning om Eures 2016/589

(2) (a, b, d)

Ansvar för Eures-portalen föreslås att som helhet överföras från ELA till EU-kommissionen utifrån logiken att det finns beröringspunkter mellan Eures-portalen och andra IT-system och samarbeten de ansvarar för, samt för att tydliggöra mandatet mellan ELA och EU-kommissionen. Arbetsförmedlingen tillstyrker detta förslag då det idag är ett delat

Datum
2026-10-13Diarienummer
Af-2026/0090 1201

ansvar och en otydlig gränsdragning. Arbetsförmedlingen ser samtidigt en risk för att Eures-portalens utveckling inte i tillräcklig hög utsträckning kommer att baseras på verksamhetsbehov samt att andra prioriteringar görs till förmån för utveckling av andra IT-system hos kommissionen. All övrig europeisk samordning av Eures finns kvar hos ELA inklusive ansvar för att organisera arbetet i den europeiska samordningsgruppen. Det är därför önskvärt att EU-kommissionen involverar och konsulterar den europeiska samordningsgruppen vid större förändringar, för ändamålsenlig utveckling.

Europeiska samordningsbyrån på ELA ska stödja Eures-nätverket nationellt, bl. a. vid informations- och kommunikationsaktiviteter. I förslaget är kommunikationsaktiviteter borttaget, vilket kan få en negativ påverkan på synlighet och kännedom om Eures hos arbetsgivare och arbetstagare och möjligheterna med fri rörlighet. Arbetsförmedlingen avstyrker förslaget och är frågande till skälet bakom borttaget.

Förslaget utvidgar målgruppen för de gemensamma utbildningarna för Eurespersonal hos Euresmedlemmar, Eurespartners och Nationella samordningskontor till att även inkludera anställda hos andra typer av organisationer som verkar i gränsområden. Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget, då denna personal kommer i kontakt med frågor i gränsregioner från arbetsgivare och arbetstagare som pendlar. Ändringen kan dock medföra en viss ökad arbetsbörda för det Nationella samordningskontoret hos Arbetsförmedlingen, med uppgift att samordna anmälningar till dessa utbildningar. Samtidigt är det redan idag svårt att prognosticera inflödet av Eures-personal hos Arbetsförmedlingen och övriga Euresmedlemmar och partner i behov av utbildning, då dimensionering av deras personal ligger utanför det Nationella samordningskontorets mandat.

(5) samt (8) (9) (10)

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att information om och marknadsföring av Eures riktade mobilitetsinsatser, "EURES Targeted Mobility Schemes", till olika målgrupper föreslås läggas till. Att Euresmedlemmar och Eurespartner ska kunna hänvisa arbetstagare, arbetsgivare till de som erbjuder Eures riktade mobilitetsinsatser är positivt och att dessa insatser knyts tydligare till Eures-tjänsterna och kan komma fler till del. Denna föreslagna stärkta ställning i förordningen påverkar Arbetsförmedlingens uppdrag då Arbetsförmedlingen driver och har mångårig erfarenhet av att driva dessa projekt. Ändringen kan tolkas som ett mer permanent åtagande än idag, vilket kan begränsa de praktiska frihetsgraderna i att välja ambitionsnivå. Det är samtidigt så att då insatserna är en projektverksamhet är de beroende av att intresse finns från länder och organisationer att ansöka om att driva dessa mobilitetsprojekt.

Datum
2026-10-13Diarienummer
Af-2026/0090 1201*(7) (a-e)*

Ändringsförslaget innebär att två genomförandebeslut upphävs¹ vilka föreskriver vilken version av ESCO som ska användas, samt hur mappning från medlemsstaters klassificeringssystem till ESCO ska göras. Arbetsförmedlingen tillstyrker i huvudsak ändringarna då de syftar till att förenkla proceduren att anta och uppdatera till senaste ESCO-versionen. Detta torde också gynna rörligheten på den inre marknaden då uppdaterade versioner är bättre anpassade till aktuell arbetsmarknad och termer. Ansvaret för mappning till ESCO, i de fall andra klassificeringssystem används, föreslås att överföras från medlemslandet till kommissionen. Det borde innebära minskad börda för Arbetsförmedlingen som idag har detta ansvar. Arbetsförmedlingen vill dock framföra att förslaget behöver ändras så att medlemsstaterna blir konsulterade och inte enbart informerade som det står i förslaget. Arbetsförmedlingen avstyrker därför den formuleringen. Arbetsförmedlingen bedömer det som nödvändigt att medlemsstaterna själva har beslutanderätt av innehållet i mappningstabeller, då expertkunskap om den nationella arbetsmarknaden finns hos medlemsstaten. Förslagsvis bör kommissionen därför konsultera medlemsstaten både vid övertagandet av mappningsansvaret samt efter att mappningstabeller tagits fram, så att dessa valideras av medlemsstaten.

Mappningen till ESCO ska möjliggöra automatisk matchning av lediga platser och kandidaters profiler på Eures-portalen. Arbetsförmedlingen tolkar det som att denna matchning ska fortsätta fungera som idag, d.v.s. att medlemsstaten ansvarar för omkodning och överföring. Arbetsförmedlingen föreslår att kommissionen även skulle kunna stödja medlemsstaten med omkodning av andra relevanta värden för lediga platser och kandidaters profiler än yrken och kompetenser, såsom arbetstid, anställningsform, arbetsplats o.s.v. vilket Arbetsförmedlingen idag själv omkodar. Ett sådant stöd skulle ytterligare stödja medlemsstaterna och ytterligare realisera nyttan med Eures-portalen.

(11)

Att arbetstagare och arbetsgivare ska kunna hänvisas till specifik information om bedömning av nedsatt arbetsförmåga för personer med funktionsnedsättning tillstyrks av Arbetsförmedlingen. Europeisk arbetskraftsmobilitet försvåras idag av att det saknas gemensamma definitioner av funktionsnedsättning inom unionen. Risk för olika bedömningar finns i olika länder. Det är viktigt att tillgång till korrekt information underlättas. Arbetsförmedlingen förordar inkluderande mobilitet. Arbetsförmedlingen har ett sektorsansvar inom funktionshinderpolitiken. Förslaget skulle kunna få konsekvenser för Arbetsförmedlingen vad gäller ökad efterfrågan på information. Det är

¹ KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2018/1020 samt KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2018/1021,

önskvärt med en tydligare ansvarsbeskrivning om att det handlar om att ge generell information.

(14) (a, b) samt (15) (a, c)

Nationella samordningskontor ska efter varje avslutat år, rapportera om hur arbetsprogrammen med nationella Eures-aktiviteter implementerats. Resultaten av genomförda aktiviteter ska i förslaget baseras på en årlig datainsamling, i stället för dagens två tillfällen. Arbetsförmedlingen tillstyrker förändringarna som innebär att man går från två separata system för programplanering respektive resultatredovisning till ett synkroniserat system där samma indikatorer används vid planering och uppföljning av arbetsprogrammen. Arbetsförmedlingen ser positivt på att antalet resultatrapporteringar från Eures-nätverkets medlemmar och partner minskas från två till en vilket minskar bördan på nationell nivå och för det Nationella samordningskontoret på Arbetsförmedlingen.

Den europeiska samordningsgruppen föreslås att få i ansvar att besluta om mallar och förfarande för arbetsprogram. Genomförandebeslut gällande detta föreslås att upphöra.² Det genomförandebeslut som idag innehåller mallar, procedurer och indikatorer för resultatmätning föreslås också att upphöra.³ Även här föreslås att den europeiska samordningsgruppen ska involveras vid framtagande av mallar och procedurer. Dessa förändringen ska ge ökad flexibilitet. Arbetsförmedlingen tillstyrker denna förändring, men ser också en risk för att inte tillräcklig hänsyn tas till de skillnader i behov som finns med tanke på stora olikheter i Eures-nätverkens sammansättning och storlek i medlemsländerna. Totalt finns ca 320 Euresmedlemmar och Eurespartner i EU/EES/Schweiz. Närmare 200 av dem utgörs av offentliga arbetsförmedlingar. Ett fåtal länder, däribland Sverige, har ett nätverk bestående av en större andel godkända företag och organisationer som Euresmedlemmar och Eurespartner.

Indikatorer som ska användas vid planering och resultatmätning integreras i förordningstexten. Arbetsförmedlingens anser att detta är positivt. Men desto viktigare är att de som ska användas blir relevanta och realistiska med hänsyn till Eures-nätverkens sammansättning och olikheter i länderna. Baserat på mångårig erfarenhet av ett nätverk bestående av många, olika Euresmedlemmar och Eurespartner i Sverige, avstyrker Arbetsförmedlingen att indikatorn "sociala medier" lagts till. Den har visat sig vara problematisk av skälet att få har dedikerade sociala mediekanaler för enbart sin Eures-verksamhet, vilket medför redovisningssvårigheter och kvalitetsproblem.

(16)

Förslag att ändra intervall för rapportering av tillämpning av Eures-

² KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2017/1256

³ KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2018/170

Datum
2026-10-13Diarienummer
Af-2026/0090 1201

förordningen ändras från vartannat år till vart femte år.
Arbetsförmedlingen tillstyrker ändringen.

Art 3 – ändringsförslag förordning 1024/2012 (administrativt samarbete)

Arbetsförmedlingen berörs inte och har inga synpunkter.

Art 4 – förslag om upphävande

Synpunkter på upphävandet av fyra av Kommissionens genomförandebeslut till förordning 2016/589 om Eures har framförts ovan.

Kommentar till konsekvensbedömningen

I de slutsatser som dras kring Eures-nätverkets minskande resultat, se avsnitt 2.1.2, finns sannolikt fler förklaringsorsaker som skulle kunnat vara relevanta. Under mätperioden (2022–2024) pågick två kriser i Europa, en pandemi som påverkade arbetskraftsmobiliteten negativt avsevärt och Ukraina-kriget startade. Flera europeiska arbetsförmedlingar styrde om sina resurser inklusive sin Eures-personal till att arbeta med andra uppgifter kopplade till dessa situationer under denna period. Det skulle också kunna vara så att om inte dominansen av offentliga arbetsförmedlingar vore så stor bland Europas Eures-medlemmar, skulle sårbarheten för politisk styrning och prioritering inte bli lika påtaglig för Eures-verksamheter i medlemsländerna.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Hemström Hemmingsson

Madeleine Deland

Beslut i ärendet har fattats av Generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson. Ärendet har föredragits av kvalificerade handläggaren Madeleine Deland.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även t.f. enhetschefen Fredrik Mörtberg Rudell deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.